

Sygn. akt II C 49/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział II Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący : Sędzia Sądu Okręgowego Elżbieta Kaziród

Protokolant: Iwona Mucha

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2016 r. w Rybniku

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko I. B.

o zapłatę

1) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 81 151,64 zł (osiemdziesiąt jeden tysięcy sto pięćdziesiąt jeden zł 64/100 gr)

- z odsetkami umownymi w stosunku rocznym w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 37 861,10 zł (trzydzieści siedem tysięcy osiemset sześćdziesiąt jeden zł 10/100 gr) od dnia 10.09.2015 r. do dnia zapłaty oraz - z odsetkami ustawowymi w stosunku rocznym od kwoty 43 290,54 zł (czterdzieści trzy tysiące dwieście dziewięćdziesiąt zł 54/100 gr) od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty przy czym od 01.01.2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 7 675 zł (siedem tysięcy sześćset siedemdziesiąt pięć zł) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Elżbieta Kaziród

Sygn. akt II C 49/16

UZASADNIENIE

Pozwem o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, (...) 259, z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej I. B. kwoty 81 151,64 zł:

- z odsetkami umownymi w stosunku rocznym w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 37 861,10 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz

- z odsetkami ustawowymi w stosunku rocznym od kwoty 43 290,54 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Ponadto powód domaga się zasądzenia od pozwanej zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Powód wskazał, iż dochodzi w ten sposób zapłaty części należności wynikającej z umowy zawartej pomiędzy pozwaną a poprzednim wierzycielem (...) Bank S.A. Natomiast w związku z zapisami umowy i na podstawie art. 481 § 2 zd. 2 kc uważa, iż przysługuje mu prawo do naliczania od niespłaconej kwoty kapitału odsetek według zmiennej stopy

procentowej stanowiącej czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Nadto powód zaznaczył, że przesłał pozwanej listem poleconym informację o zmianie wierzyciela oraz wezwał ją do dobrowolnej zapłaty całej należności w terminie 7 dni licząc od dnia otrzymania listu. Jednakże pomimo poinformowania o zmianie wierzyciela i wezwania do dobrowolnej zapłaty oraz wskazania rachunku bankowego powoda jako miejsca spełnienia świadczenia, pozwana do dnia wniesienia pozwu nie spełniła świadczenia. W ocenie powoda wierzycielność dochodzona przez niego jest bezsporna, gdyż pozwana nie kwestionowała zasadności oraz wysokości przedmiotowej wierzycielności.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 30.09.2015 r. Sąd Okręgowy w Zamościu I Wydział Cywilny nakazał pozwanej, aby zapłacił powodowi kwotę łączną 81 151,64 zł w tym:

- z odsetkami umownymi w stosunku rocznym w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 37 861,10 zł od dnia 10.09.2015 r. do dnia zapłaty oraz

- z odsetkami ustawowymi w stosunku rocznym liczonymi od kwoty 43 290,54 zł od dnia 10.09.2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4 631,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu albo wniosła w tymże terminie do Sądu sprzeciw (k. 41).

Pozwana I. B. w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniosła o oddalenie powództwa w całości i przekazanie sprawy według właściwości miejscowej Sądowi Okręgowemu w Gliwicach. W uzasadnieniu pozwana przyznała, iż prawdą jest, że zawarła umowę kredytu konsolidacyjnego z (...) Bank S.A., który wypowiedział jej umowę, gdyż nie była w stanie spłacać tak wysokich rat, tj. ustalonych na kwotę 936,13 zł. Ponadto komornik umorzył wobec niej postępowanie, gdyż nie ujawnił majątku, z którego można by prowadzić skuteczną egzekucję. Ponadto wskazała, że przedmiotowe roszczenie jest już przedawnione, ponieważ wypowiedzeniu umowy nastąpiło dnia 15.12.2009 r., a postanowienie o umorzeniu postępowania o egzekucję świadczeń pieniężnych wydane przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rybniku o sygn. akt Km 3690/11 zapadło dnia 16.11.2012 r. Powódka zasugerowała również, że sprzedaż jej długu funduszowi, obecnemu powodowi spowodowało nieuzasadniony wzrost kosztów. Zarzuciła również, że powód nie przedłożył kopii umowy kredytu.

Zarządzeniem z dnia 14.12.2015 r. Sąd Okręgowy w Zamościu stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy powyższego nakazu zapłaty oraz postanowieniem z tego samego dnia przekazał sprawę tutęjszemu Sądowi do rozpoznania w trybie „zwykłym”.

W toku sprawy przed Sądem Okręgowym w Gliwicach obie strony podtrzymały swoje stanowiska. W szczególności, w odpowiedzi na sprzeciw strona powodowa podniosła, że na podstawie bankowego tytułu wykonawczego, któremu Sąd Rejonowy w Rybniku postanowieniem z dnia 12.01.2011 r. nadał klauzule wykonalności, Bank wszczął przeciwko pozwanej postępowanie egzekucyjne, zakończone w dniu 16.11.2012 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rybniku postanowieniem o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, wobec stwierdzenia jego bezskuteczności. Natomiast pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w dniu 10.09.2015 r. Powyższe w ocenie powoda świadczy o tym, że należność dochodzona pozwem nie uległa przedawnieniu, gdyż doszło do przerwania biegu przedawnienia z uwagi na wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz zaczął on biec na nowo od dnia umorzenia postępowania egzekucyjnego, tj. od dnia 16.11.2012 r.

Na rozprawie pozwana ostatecznie wniosła o oddalenie powództwa i podtrzymała zarzut przedawnienia roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana I. B. w dniu 23.04.2008 r. zawarła umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...) z (...) Bank S.A., będącym poprzednikiem prawnym (...) Bank S.A. na kwotę 41 799,67 zł. Z dniem 4.01.2010 r. na podstawie art. 492 § 1 pkt 1 ksh nastąpiło połączenie (...) Bank S.A. (spółka przejmowana) z (...) Bank S.A. (spółka przejmująca). Na podstawie art. 494 § 1 ksh (...) Bank S.A. wstąpiła z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki (...) Bank S.A. Z dniem 1.06.2012 r. (...) Bank S.A. zmieniła nazwę na (...) Bank S.A. Konsolidacyjny kredyt gotówkowy został

przeznaczony na spłatę zobowiązań pozwanej w (...) S.A. i (...) im. (...) oraz na zwrot kosztów umowy ubezpieczenia w (...) S.A. we W.. Pozostała część środków pieniężnych została przelana na rachunek pozwanej w wysokości 2 251,21 zł.

Pozwana początkowo terminowo spłacała pierwsze raty kredytu. Jednakże z uwagi na pogorszenie się sytuacji finansowej pozwana zaprzestała regulowania swojego zobowiązania. Takie postępowanie pozwanej stanowiło rażące naruszenie umowy przez nią w części dotyczącej warunków spłaty kredytu. W związku z tym przedmiotowa umowa została wypowiedziana przez Bank pismem z dnia 15.12.2009 r., a pozwana została zobowiązana do zwrotu pobranych środków pieniężnych, w następnym dniu po upływie 30-dniowego okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia doręczenia wypowiedzenia.

Na skutek niedotrzymania postanowień powyższej umowy, tj. braku wnoszenia systematycznych wpłat oraz braku spłaty całości zadłużenia Bank w dniu 25.10.2010 r. wystawił przeciwko pozwanej bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) na łączną kwotę 47 702,90 zł stanowiącą zadłużenie pozwanej na dzień 24.03.2010 r., na które składały się:

- należność główna: 37 861,10 zł,

- odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 20,00 % od dnia 23.04.2008 r. do dnia 19.01.2010 r.: 3 778,82 zł,

- odsetki za opóźnienie naliczone od kwoty niespłaconego kapitału za okres od 13.08.2009 r. do 25.10.2010 r. w wysokości 20 %: 5 905,54 zł

oraz opłaty i inne prowizje: 157,44 zł.

Natomiast postanowieniem z dnia 8.06.2010 r. Sąd Rejonowy w Rybniku w sprawie o sygn. akt I Co 8263/10 nadał bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności, co do należności głównej oraz odsetek i kosztów wynikających z tego tytułu. W postanowieniu zostało również zawarte zastrzeżenie, iż łączna należność wyegzekwowana na podstawie tego tytułu nie może przekroczyć kwoty 83 599,34 zł.

Następnie Bank (poprzedni wierzyciel) złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko pozwanemu. Postępowanie egzekucyjne prowadzone na wniosek poprzedniego wierzyciela zostało jednak umorzone postanowieniem z dnia 16.11.2012 r. o sygn. akt Km 3690/11 wydanym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rybniku.

Dowód: umowa konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 23.04.2008 r. k. 77-79; z dyspozycji uruchomienia konsolidacyjnego kredytu gotówkowego oraz wniosku o udzielenie tego kredytu k. 80-81; postanowienie Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 12.01.2011 r. w sprawie I Co 8263/10 na okoliczność nadana klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 25.10.2010 r. o numerze (...) k. 74-76; postanowienie Komornika przy Sądzie Rejonowym w Rybniku z dnia 16.11.2012 r. w sprawie Km 3690/11 na okoliczność umorzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko pozwanej na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 kpc k. 73; wstąpienie przez (...) Bank S.A. w prawa i obowiązki (...) Bank S.A., sposób reprezentacji (...) Bank S.A. oraz odpis pełny z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (...) Bank S.A. k. 16-32

Na podstawie umowy o przelew wierzytelności zawartej pomiędzy powodem (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, (...) 259, z siedzibą w W., a poprzednim wierzycielem (...) Bank S.A. w dniu 25.06.2014 r., powód nabył wierzytelność wobec pozwanej wraz z prawem do naliczania odsetek. W związku z powyższym (...) Bank S.A. w dniu 25.06.2014 r. przesłał pozwanej listem poleconym informację o zmianie wierzyciela oraz informację o zadłużeniu pozwanej na łączną kwotę 75 203,82 zł, na dzień 31.05.2014 r.

Natomiast powód skierował do pozwanej wezwanie do dobrowolnej zapłaty całej należności, wynoszącej na dzień 12.08.2014 r. 76 415,36 zł, na którą składają się zobowiązania: należność główna 37 861,10 zł odsetki karne na dzień 31.05.2014 r., odsetki umowne na dzień 31.05.2014 r. oraz odsetki naliczone przez powoda od dnia 12.08.2014 r., w terminie 7 dni. Pomimo poinformowania o zmianie wierzyciela i wezwaniu do dobrowolnej zapłaty oraz wskazania

rachunku bankowego powoda jako miejsca spełnienia świadczenia, pozwana do dnia wniesienia niniejszego pozwu nie spełniła świadczenia.

Dowody: odpis z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych (...) Spółka Akcyjna wraz z wyciągiem z rejestru funduszy inwestycyjnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie k. 6-11; umowa przelewu wierzytelności zawarta dnia 25.06.2014 r. pomiędzy (...) Bank S.A. a powodem wraz z wyciągiem z wykazu wierzytelności objętych umową przelewu wierzytelności k. 12-15 i 33; zawiadomienie o przelewie wierzytelności k. 34; wezwanie pozwanej do zapłaty scedowanej wierzytelności k. 35-36; wyliczenie należnych odsetek k. 37

Mając na uwadze całość materiału dowodowego, w tym zapisy umów jak i okoliczności faktyczne, pozwana jest zobowiązana do zapłaty roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu w łącznej kwocie 81 151,64 zł, na którą składają się następujące należności:

- 37 861,10 zł tytułem niespłaconej kwoty kapitału,
- 33 563,90 zł tytułem odsetek karnych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela (...) Bank S.A. od kwoty niespłaconego kapitału na dzień 31.05.2014 r.,
- 5 947,82 zł tytułem odsetek karnych stanowiących czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP naliczone od kwoty niespłaconego kapitału od dnia 1.06.2014 r. do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu w niniejszej sprawie.

Na odsetki karne w kwocie 5 947,82 zł składają się odsetki naliczone od kwoty niespłaconego kapitału według następującej stopy procentowej:

- od dnia 01.06.2014 do dnia 08.10.2014 w wysokości 16 % w kwocie 2 157,56 zł,
- od dnia 09.10.2014 do dnia 04.03.2015 w wysokości 12 % w kwocie 1 829,78 zł,
- od dnia 05.03.2015 do dnia 09.09.2015 w wysokości 10 % w kwocie 1 960,48 zł.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

W sprawie pozwana nie kwestionowała, że łączyła ją z (...) Bank S.A. umowa kredytu ani że doszło do wypowiedzenia tej umowy przez kredytodawcę w związku z niewywiązywaniem się z umowy przez pozwaną. Natomiast pozwana zarzuciła w sprzeciwie od nakazu zapłaty przedawnienie należności dochodzonej pozwem oraz zasygnalizowała brak przedłożenia chociażby kopii umowy kredytu konsolidacyjnego.

Podstawą prawną dochodzonego roszczenia jest art. 720 kc w zw. z art. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim. Wspomniany art. 720 § 1 kc stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Z treści umowy z dnia 23.04.2008 r. wynika, że pozwana I. B., biorąc kredyt w wysokości 41 799,67 zł, zobowiązała się do jego spłaty w terminie 7 lat, tj. do dnia 13.04.2015 r. (84 miesięczne raty po 925,70 zł z pierwszą ratą wyrównawczą w wysokości 694,64 zł) wraz z kosztami, w tym odsetkami obliczanymi według zmiennej stopy procentowej, która w dniu sporządzenia umowy kredytowej wynosiła 19,90 % w stosunku rocznym, naliczanymi od rzeczywistego zadłużenia pozostającego do spłaty. Rzeczywista roczna stopa procentowa wynosiła wówczas 27,87 % (§ 1-6 umowy pożyczki k. 77). Nadto pozwana zaakceptowała wysokość oprocentowania dla zadłużenia przeterminowanego, które miało charakter oprocentowania zmiennego, ale nie przekraczającego zgodnie z art. 359 § 2¹ kc czterokrotności aktualnej na

dany dzień wysokości stopy kredytu lombardowego NBP (podwyższone odsetki - § 7 umowy kredytowej k. 77). Zwłoka z zapłatą co najmniej dwóch pełnych rat za co najmniej dwa okresy płatności uprawniała bank do wypowiedzenia umowy (§11 umowy kredytu). Pozwana zobowiązała się również w przypadku niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy kredytowej do poniesienia kosztów procesu i kosztów postępowania egzekucyjnego (§ 12 umowy kredytu) oraz podpisała oświadczenie, że w zakresie wszelkich roszczeń Banku o zapłatę, jakie mogą wynikać z tej umowy w trybie art. 97 ustawy prawo bankowe poddaje się egzekucji prowadzonej na podstawie Bankowego tytułu egzekucyjnego, który Bank może wystawić do kwoty 83 599,34 zł i w okresie do dnia 13.04.2016 r. (§ 16 umowy kredytu).

Wysokość żądanej przez powoda kwoty jak i sposób jej wyliczenia nie budzą wątpliwości, wszak znajdują uzasadnienie w przedłożonych dokumentach, a w szczególności w umowie konsolidacyjnego kredytu gotówkowego zawartą pomiędzy pozwaną a poprzednim wierzycielem nr (...) wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji; bankowym tytule egzekucyjnym nr (...) z dnia 25.10.2010 r., wezwaniach do zapłaty i zawiadomieniach, dokumentach egzekucyjnych, które wskazują, iż żadna kwota nie została wyegzekwowana od dłużniczki oraz sposób wyliczenia odsetek od zadłużenia przeterminowanego. Ponadto na podstawie art. 481 § 2 zd. 2 kc w związku z zapisami umowy powodowi przysługuje prawo do naliczania od niespłaconej kwoty kapitału odsetek według zmiennej stopy procentowej stanowiącej czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP.

Chybiony był przy tym zarzut pozwanej przedawnienia roszczeń zgłoszonych w pozwie. Istota roszczeń majątkowych wyraża się m.in. w tym, że ulegają one przedawnieniu (art. 117 kc), co oznacza, że ten przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia (art. 117 § 2 kc). Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia, dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi 3 lata (art. 118 kc). Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 zd. 1 kc).

Ocena trafności zgłoszonego zarzutu wymagała więc odpowiedzi na zasadnicze pytanie, mianowicie kiedy roszczenie Banku z tytułu udzielonego pozwanej kredytu stało się wymagalne. Zdaniem Sądu, wobec nie kwestionowania przez pozwaną faktu wypowiedzenia umowy w 2009 r., przy uwzględnieniu faktu naliczania odsetek od zadłużenia przeterminowanego zgodnie z treścią bte od dnia 13.08.2009 r., należało uznać, że roszczenia z umowy kredytu konsolidacyjnego stały się wymagalne od 13.08.2009 r. i od tej daty należy liczyć termin przedawnienia roszczeń strony powodowej.

Zgodnie z art. 123 § 1 kc bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powoływanym do rozpoznawania lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju, przedsięwziętą bezpośrednio w celu m.in. zaspokojenia roszczenia.

W sprawie istotne są więc następujące daty. Data złożenia wniosku o nadanie sądowej klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, tj. po dniu 25.10.2010 r. oraz data wydania postanowienia o nadaniu wskazanej klauzuli przez Sąd w dniu 12.01.2011 r., gdyż wtedy doszło nie tylko do przerwania biegu przedawnienia, ale również do jego zawieszenia aż do czasu ukończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem (art. 124 § 2 kc – vide wyrok SN z 12.01.2012 r. o sygn. akt II CSK 203/11). Zatem bieg terminu przedawnienia biegł na nowo od dnia 13.01.2011 r. W sprawie ważna jest również data wszczęcia i zakończenia postępowania egzekucyjnego. Analogicznie jak powyżej wówczas ponownie doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia i stosownie do art. 124 § 2 kc termin ten rozpoczął bieg na nowo dopiero z momentem zakończenia egzekucji w sprawie Km 3690/11, tj. od jej umorzenia w konsekwencji wydania przez komornika postanowienia z dnia 16.11.2012 r.

Zatem wytoczenie przez powoda powództwa w dniu 10.09.2015 r. oznacza, że nie zachodzi sytuacja dochodzenia przedawnionych roszczeń. Jednocześnie dotyczy to zarówno roszczenia o zwrot kapitału jak i roszczeń o odsetki.

Podkreślić również należy, że przejście uprawnień na stronę powodową, w ocenie Sądu została właściwie wykazane przedłożonymi dokumentami, mianowicie umową przelewu wierzytelności zawartą dnia 25.06.2014 r. pomiędzy (...) Bank S.A. a powodem, wyciągiem z wykazu wierzytelności objętych umową przelewu wierzytelności, zawiadomieniem

o przelewie oraz stosownymi odpisami z rejestrów, konkretyzującym przedmiot cesji poprzez dookreślenie osoby dłużnika, przedmiotu i daty umowy, wreszcie wysokości należności głównej i odsetek.

Reasumując należy podkreślić, iż powoływanie się przez pozwaną na trudną sytuację materialną, nie może mieć wpływu na zasadność dochodzonego roszczenia. Pozwana mogła przewidzieć, iż koszty związane z udzieleniem pożyczki mogą być dla niej zbyt wysokie. Decydując się pomimo tego na podpisanie umowy i korzystanie z środków udostępnionych przez Bank, musi się liczyć z koniecznością zapłaty za zaciągnięte zobowiązania. Pozwana nie przedstawiła ponadto żadnych dowodów na potwierdzenie podnoszonych przez siebie okoliczności (art. 6 kc), zaś same jej twierdzenia nie mogą zostać uznane za wystarczające.

W tych okolicznościach należało orzec jak w punkcie I sentencji wyroku, na podstawie art. 720 kc w zw. z art. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim i art. 481 kc.

Od pozwanej jako od strony przegrywającej sprawę na podstawie art. 98 § 1 kpc zasądzono koszty procesu w kwocie 7 675 zł, na które składają się opłata sądowa oraz koszty zastępstwa procesowego.